

INFORMARE ASUPRA CULTURILOR DE RĂȘINOASE EXECUTATE ÎN AFARA AREALULUI NATURAL DE VEGETAȚIE ȘI CARE POT FI CONDUSE ȘI EXPLOATATE ÎN VEDEREA PRODUCERII LEMNULUI PENTRU CELULOZĂ

Ing. C. Arhip

Direcția Silvică Bacău

Începând cu anul 1972, în conformitate cu programele primite, în raza județului Bacău s-a trecut la înființarea de culturi de rășinoase în afara arealului natural, culturi destinate producerii lemnului de celuloză, iar cele care au pini în compoziție și pentru producția colofoniului.

La ora actuală există în cultură o suprafață de 5541 ha, din care 4524 ha cu molid, 433 ha cu pin silvestru și 584 ha cu pin negru, cu vârsta până la 30 ani.

Majoritatea acestor suprafețe au fost înființate în perioada 1972 - 1985 și au fost instalate, de regulă, în suprafețele în care s-au executat tăieri de substituiri. Au fost instalate din zona șleaurilor de deal până în zona făgetelor premontane, de regulă substituind arboretele derivate, rezultate în urma practicării tăierilor de regenerare în crâng în mai multe generații.

Aceste culturi de rășinoase au fost instalate în locul unor arborete de clase de productivitate scăzută (IV și V) sau derivate (teizate și cărpinizate, etc.), dar și în stațiuni forestiere de productivitate superioară pentru gorun sau fag.

S-au aplicat tăieri rase pe suprafețe mari, până la 20 ha, succesiv alăturate chiar an de an, ceea ce a dezechilibrat sistemul ecologic pe bazinete întregi. De multe ori, în locul unor arborete valoroase, au fost instalate culturi pentru lemn de celuloză. Aceste culturi s-au făcut cu molid și pin, pure sau în amestecuri între aceste specii.

Experiența de până acum arată că, alături de multe alte acțiuni reușite, după asemenea tăieri rase pe suprafețe mari, s-a produs o accentuare a dezechilibrului ecologic prin apariția de puternice procese

de alunecări sau torențializarea acestor bazine hidrografice (ex.. bazinul hidrografic al pârâului Răcăciuni din Ocolul silvic Bacău).

Uneori, după tăierile de substituire care dereglează brusc drenajul biologic în ecosistem, apar noi condiții ecologice deosebit de dificile pentru reinstalarea vegetației forestiere (înmlăștinări, înțeleniri, alunecări de teren), așa încât reîmpădurirea implică lucrări costisitoare și procese tehnologice energointensive.

Culturile noi instalate (plantații pure cu molid sau pin) sunt din punct de vedere antierozional și hidrologic inferioare speciilor locale substituite.

Artificializarea excesivă a regenerării pădurilor a creat o discordanță paradoxală între marea bogăție și diversitate stațională a fondului forestier, pe de o parte, și uniformitatea genetică și ecologică a viitoarelor păduri, pe de altă parte, ceea ce reduce din eficacitatea polifuncțională a lor.

S-au creat monoculturi de molid, pin sau amestecuri între acestea, dotate cu un imens potențial de instabilitate ecologică, starea acestora fiind agravată și de faptul că ele nu au fost parcurse cu lucrări de îngrijire necesare întăririi rezistenței lor la adversități (vânt, zăpadă, chiciură etc.).

Cele mai afectate au fost arboretele pure de pin, în care în martie-aprilie 1996 zăpada a produs ruperea sau vătămarea în masă a arborilor (4,0 ha în U.P. I, Ocolul silvic Bacău și circa 10 ha în Ocolul silvic Fântânele), suprafețe ce trebuiesc împădurite.

Rupturi și doborâturi s-au produs și în arboretele de molid, ducând uneori până

la reducerea consistenței la 0,5-0,6, ca de altfel și în multe arborete de pin.

În ultimii 6-7 ani s-a trecut la executarea de curățiri întârziate în aceste suprafețe, parcurgându-se până în prezent circa 70% din suprafața acestora.

S-au executat curățiri schematice (extragerea unui rând din 4) pe jumătate din suprafața parcursă, iar în rest s-au executat extrageri selective, în special în suprafețele unde au fost înregistrate doborâturi sau rupturi de vânt în anii anteriori.

Au rezultat circa 6-8 m.c./ha în arboretele între 10-15 ani, obținându-se prăjini, valorificate pe plan local și circa 15-18 m.c./ha la arboretele de 20-25 ani, obținându-se bile manele, valorificate de diverși agenți economici sau pe plan local.

S-a valorificat ușor lemnul de molid, dar este greu vandabil lemnul de pin, nepretându-se la a fi utilizat ca lemn de lucru.

Considerăm că, pe viitor, nu este bine să mai înființăm astfel de culturi în afara arealului, iar introducerea rășinoaselor în compozițiile de regenerare să se facă cu respectarea strictă a instrucțiunilor tehnice în vigoare.

Culturile deja existente vor trebui parcurse cu lucrările de îngrijire necesare, iar acolo unde daunele produse de vânt și zăpadă au redus substanțial consistența acestora, ar trebui înlocuite cu speciile autohtone corespunzătoare stațiunii, pe toată suprafața sau în porțiuni de peste 0,20 ha.

Aceste arborete ar trebui conduse până la vârsta de 60-80 ani, după care să fie exploatare, lemnul valorificat conform cerințelor pieții, iar suprafețele respective să fie reîmpădurite cu specii autohtone adaptate condițiilor staționale.

Summary

Short report on resinous cultures established outside their natural range, which can be managed to produce wood for cellulose

Between 1972 and 1985 there have been established 5541 ha of special resinous cultures to produce wood for cellulose and colophony. 4524 ha were planted with Norway spruce, 433 ha with Scots pine and 584 ha with black pine. These cultures substitute broad leaves trees in the zone of mix broad leaves forests with oak species and of beech forests, which had been managed many rotations as coppice stands. The most of them are monocultures of spruce or pine, or mix resinous stands. Because they have not been cleaned and thinned, have a great potential of ecological instability. We consider that in the future should not be established such cultures. The existing cultures should be properly managed and broad leaves trees adapted to site condition to be reintroduced where damages of wind and snow appeared.

Key words: conifers outside their natural range; cellulose; colophony; ecological instability.